

اقتصاد دریا

کشورهای خلیج فارس

بخش بایانی

اختلافات سرزمینی در منطقه خلیج فارس

دکتر همایون الهی - بالاخره برخی اختلافات دیگر نظیر بندر نفتی ام‌السعید حدود آب‌های ساحلی، محدوده فلات قاره و غیره طی توافقنامه‌ای در اول فروردین ۱۳۴۸ (۲۰ مارس ۱۹۶۹) حل شده است و مرزهای زمینی و دریایی دو کشور مشخص گردیده است. حوزه نفتی بوندوق (البداق) نیز بوسیله خط جدید مرزی بین دو کشور مشخص شده است که استخراج نفت در بخش ۳ این منطقه توسط شرکت نفت ابوظبی انجام می‌گیرد ولسی درآمد‌های آن به تساوی بین دو کشور تقسیم می‌شود البته اختلاف در مورد خور العدید هنوز وجود دارد.

۴. اختلافات مرزی و سرزمینی در میان شیخ نشین‌های امارات متحده عربی از آنجا که از مجموعه این هفت شیخ نشین فقط ابوظبی و ام‌القوین دارای واحدهای یکپارچه هستند و سرزمین بقیه شیخ‌نشین‌ها از قسمت‌های مختلف و پراکنده تشکیل شده است، خود موجبی برای وجود اختلافات است. مثلاً شارجه دارای ۵ قسمت، عجمان با ۲۵۹ کیلومتر مربع شامل قسمت، رأس الخیمه، فجیره و دومی هر یک شامل دو قسمت جداگانه می‌باشند. ابوظبی تقریباً به نیمی از دومی ادعای ارضی دارد شارجه و فجیره، شارجه با ام‌القوین (به خصوص در مورد حدود آب‌های ساحلی) و شارجه با دومی اختلافاتی دارند که گهگاهی منجر به برخورد نظامی می‌شود شیخ نشین‌های امارات متحده عربی با عمان نیز اختلافاتی دارند، از آن جمله بین عمان و همچنین عمان مشترک غیر تقسیم شده وجود دارد و همچنین عمان با رأس الخیمه در دریا و خشکی اختلاف دارد. در خصوص اختلافات سرزمینی با رأس الخیمه که حدود ۱۶ کیلومتر مربع بود در سال ۱۳۵۸ (۱۹۷۹) دو کشور به توافق رسیدند، ولی در مورد فلات قاره اختلاف همچنان وجود دارد. اساس اختلافات بین عمان و امارات متحده عربی بر این اصل قرار دارد که عمان با بخشی از سرزمین خود در شبه جزیره مستند راه زمینی ندارد و به همین علت عمان در صدد دستیابی به آن است و همین امر باعث تشنج و تنش در بین دو کشور گردیده است بطوری که در ۱۸ آبان ۱۳۷۱ (۸ نوامبر ۱۹۹۲) این امر به برخورد نظامی بین دو کشور منجر شد.

اختلافات مرزی و سرزمینی دیگر نیز بین شیخ نشین‌های امارات متحده عربی وجود دارد ولی با توجه به مسایل امنیتی مهم‌تر و حضور در شورای همکاری خلیج فارس این اختلافات کمتر بروز می‌نماید. مهم‌ترین زمینه بروز اختلافات وجود نفت در این منطقه است که دسترسی به یک توافق کلی را مشکل‌تر می‌نماید.

۵. اختلافات مرزی و سرزمینی عامل ادامه تشنج و وابستگی

بین ۸ کشور حوزه خلیج فارس بیش از ۵۰ مورد اختلافات مرزی و سرزمینی وجود دارد، همین اختلافات که در قرن بیستم به بیش از ۶۰ قرارداد مرزی و همینطور ۶۰ جنگ مهم و ثبت شده منتهی گشته یکی از عوامل مهم عدم پیشرفت این منطقه است. دولت‌های فرامطقه‌ای یا سه کارگیری این اختلافات توانسته‌اند حضور سیاسی و نظامی خود را در منطقه ممکن نموده و در عین حال ضمن استثمار منابع کشورهای این حوزه مهم جغرافیایی، با ترفندهای گوناگون، یک مسابقه عظیم تسلیحاتی را به وجود بیاورند، به طوری که بخش اعظم درآمد‌های نفتی به مصرف خرید تسلیحات نظامی و با هزینه های کارشناسی و خدمات این تسلیحات میرسد. مهمترین حاصلی که وجود این اختلافات مرزی برای دولت‌های سلطه‌گر فرامطقه‌ای دارد، سوء استفاده از آن در جهت شعله‌ور نگه داشتن دشمنی‌ها جنگ‌ها و تشنج بین دولت‌های این منطقه است تا از اتحاد آن‌ها جلوگیری بعمل آید و در نتیجه ادامه سلطه و استثمار ممکن شود.

باشماهستیم

باتحلیل‌های دریایی

روزنامه اقتصاد سرآمد

www.eghtesadsaramad.ir

تلفن: ۰۲۱ - ۸۸۷۶۹۲۲۷

همراه: ۰۹۱۹۸۵۴۳۹۹۶

نداشتن کشتی

مناسب تجاری و

یخچال دار یکی

از موانع مهم

فراروی برای

ارسال کالاهای

کشاورزی و

فاسدشدنی نظیر

مرکبات در حوزه

خزر به شمار

می‌رود. شرکت

کشتی سازی

صدرا چراغ اول

را روشن کرد و

ساخت شناور

مورد نیاز را کلید

زد و کشتیرانی

جمهوری اسلامی

نیز کانتینرهای

مورد نیاز یخچال

دار را تأمین کرد

تا زمین بازی

صادراتی از زمین

په دریا کشیده

شود.

ذکر شده حرکت می‌کنند. در سال جاری و از ابتدای مهر ماه تاکنون بیش از ۲۵ هزار تن محصولات کشاورزی و مرکبات از مازندران به کشورهای مختلف صادر شد و در سبب صادراتی می‌توان نوبرانه‌های باغات شامل پرتقال و نارنگی را دید.

بسیاری از محصولات مازندران قابلیت صادرات دارند

بابک مؤمنی، سرپرست سازمان جهاد کشاورزی مازندران با بیان اینکه میزان تولیدات مرکبات استان به مرز سه میلیون تن می‌رسد، افزود: تا سال گذشته بیشتر محصولات از طریق دیگر استان‌ها صادر می‌شود و امسال گواهی سلامت و قرنطینه مرکبات از داخل استان صورت می‌گیرد.

وی به مهر اظهار داشت: درصد قابل توجهی از محصولات استان قابلیت صادرات دارند و امسال در تلاش هستیم تا حداقل ۲۰ درصد این تولیدات را صادر کنیم.

مؤمنی با بیان اینکه تولید کیفی و توجه به شناسنامه دار شدن محصولات مورد تأکید جدی است، افزود: با این کار وضعیت تولید ارتقا می‌یابد و اقبال بازارها نیز از محصولات استان بیشتر می‌شود. در حال حاضر زیرساخت‌ها برای صادرات کالاهای ازبکستان در مازندران فراهم شده و حالا نوبت بخش خصوصی و تولیدکنندگان است تا از موقعیت مناطق آزاد تجاری و بندر استان برای رساندن محصولات به کشورهای هدف بهره‌بردند.

وی گفت: در تولید محصولات شیلاتی و آبی پروری بالغ بر ۱۱۵ هزار تن بهترین محصولات شیلاتی تولید داریم که از جمله آن‌ها خاویار صادراتی به کشورهای اروپایی و گوشت خاویاری است. ورود کشتی‌های کانتینرسی به ناوگان تجارت مازندران سبب شده تا به دلیل ارزان و به صرفه بودن و کم کردن فاصله ارسال محموله تا بازارهای هدف و صادراتی، استقبال آن در مازندران افزایش یابد و این مساله سبب شد تا برنامه تردد کشتی‌ها از سوی شرکت کشتیرانی و اتاق بازرگانی به فعالان اقتصادی در استان اطلاع‌رسانی شود.

اعلام برنامه حرکت کشتی‌ها در مازندران

علی تقی پور رئیس اتاق بازرگانی مازندران با بیان اینکه برنامه حرکت کشتی‌ها برای حمل و تجارت دریایی به صورت منظم تنظیم شده است، افزود: با این کار صادرکننده و تاجر می‌تواند برای صادرات برنامه ریزی داشته باشد.

وی افزود: در پی هدف‌گذاری برای تقویت حمل و نقل دریایی طی هفته جاری چهار فروند کشتی برای صادرات محصولات در بندر امیرآباد برنامه ریزی شده است که دو فروند به مقصد بندر ناخج کالا روسیه و دو فروند نیز به بندر اکتائو قزاقستان حرکت می‌کند.

تقی پور با بیان اینکه هزینه حمل محصولات با کشتی مقرون به صرفه است، افزود: این کشتی‌ها در هفته جاری روزهای ۳۰ آبان و دو آذرماه به مقاصد

آغاز فاز جدید توسعه تجارت در مازندران

«کشتی‌ها» پای کار فعالان اقتصادی حوزه خزر

مسیر اقتصاد از لب ساحل به پهنه دریا تغییر یافت

و فاسدشدنی نظیر مرکبات به شمار می‌رود. از این رو شرکت کشتی سازی صدرا چراغ اول را روشن کرد و ساخت شناور مورد نیاز را کلید زد. علاوه بر این شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران نیز پای کار آمد و کانتینرهای مورد نیاز یخچال دار را تأمین کرد تا زمین بازی صادراتی از زمین به دریا کشیده شود. با آب‌اندازی اولین کشتی کانتینری یخچال دار طی ماه جاری، گام عملیاتی برای توسعه صادرات و تجارت دریایی در استان مازندران آغاز شد و طراحی این کشتی‌ها توسط متخصصان بومی صورت گرفته است.

فاز جدیدی از توسعه تجارت در مازندران کلید خورد

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار مازندران با اشاره به اینکه فاز جدیدی از توسعه تجارت در استان با بهره‌گیری از ناوگان حمل و نقل دریایی شروع شد، افزود: برای اولین بار شناور دریایی مجهز به کانتینر یخچال دار در استان بهره‌گیری شده است.

حسن خیریان پور با بیان اینکه باغداران و صادرکنندگان این اطمینان را داشته باشند که می‌توان ظرف مدت سه روز از بندر استان محصولات را به بندر روسیه ارسال کرد، به مهر افزود: مازندران قطب تولید مرکبات به شمار می‌رود و میزان تولید آن به سه میلیون تن می‌رسد.

خیریان پور با اشاره به اینکه که ۴۸۰ کیلومتر ساحل دریا در مازندران وجود دارد و بیشترین ساحل را از خزر به خود اختصاص داده است، افزود: سه بندر فعال، بندر امیرآباد، بندر نوشهر، بندر فریدونکنار و با ظرفیت ۱۳۰۵ میلیون تن بسیار حائز اهمیت هستند. دو منطقه ویژه اقتصادی که ما در بندر امیرآباد و نوشهر داریم و اخیراً هم در سه نقطه امیرآباد، نوشهر و بابلسر به تصویب رسید.

وی ادامه داد: همچنین سسه فرودگاه فعال ساری، رامسر، نوشهر، علاوه بر جابه‌جایی مسافر و حمل بار بسیار می‌تواند اثرگذار باشد

گروه ترانزیت دریا - علیرضا نوری کجوریان - عقب ماندگی مازندران از اقتصاد دریا پایه ریشه دیرینه‌ای دارد و نمی‌توان آن را محدود به سال‌های اخیر کرد بلکه گویی سال‌های سال ساحل نشینان با دریا قهر بوده‌اند خلاصاً اما کشتی‌های تجاری کانتینری در بندر مازندران به خط شدند تا اقتصاد

ستی لب ساحلی را به پهنه دریا پیوند دهند. بهره‌مندان از اقتصاد دریا پایه فقط در حد تورهای صیادی بود که به لنج‌های فرسوده و قدیمی خلاصه و فقط شش ماه از سال در دریا پهن می‌شد و پایان فصل صید دست صیادان خالی‌تر از هر زمان دیگر بود و به خانه‌هایشان برمی‌گشتند. این عقب ماندگی در حالی است که طی دهه‌های قبل محور تمامی برنامه‌های طرح ریزان فقط تا لب ساحل خلاصه می‌شود و مسؤولان از ترس غرق شدن در امواج نقدها و دریای متلاطم را از ساحل آن سوتر نمی‌گذاشتند.

نتیجه‌کم توجهی به اقتصاد دریا سبب شد **سرمه** که کشورهای حاشیه این دریاچه بسته، عزمشان را برای به‌یغما بردن ذخایر خزر بیشتر جزم کنند و از این همه مواهب خدادادی برای مازندران فقط چند قطعه ماهی استخوانی می‌ماند و آلودگی‌های دریا که هر ساله بیشتر می‌شد.

تغییر نرم کردید اقتصاد کشور از شرق و غرب به شمال - جنوب به یکباره مازندران را در مرکز ثقل آن قرار داد و این استان و ظرفیت به نقش اول این کریدور تبدیل شد.

داشتن سه بندر در کرانه ساحل موقعیت مازندران را برای نقش آفرینی در این کریدور ویژه‌تر کرد و با اقبال‌به مقام معظم رهبری رسماً سوت کشتی‌ها برای تحقق و توسعه اقتصاد دریا پایه به صدا درآمد. مازندران در حالی که در گذشته کالاهای کشاورزی خود را از طریق زمینی به بازارهای هدف می‌رساند تصمیم گرفت پساً در دریا بگذارد و مسیر جدید تجاری را کلید زند.

نداشتن کشتی مناسب تجاری و یخچال دار یکی از موانع مهم فراروی برای ارسال کالاهای کشاورزی

بازتاب

دستیار وزیر امور خارجه در امور دریای خزر:

ایران به دنبال بهره‌برداری اقتصادی از دریای خزر است

دستیار وزیر امور خارجه در امور دریای خزر گفت: جمهوری اسلامی ایران به این پهنه آبی نگاه اقتصادی داشته و برای استفاده از این فرصت و تقویت همکاری تجاری در آن از همه ظرفیت‌ها استفاده می‌کند. به گزارش اقتصادسرامد، علیرضا جهانگیری در نشست با جمعی از فعالان اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی گرگان اظهار کرد: برای دستیابی به اهداف نظام اقتصادی و تجاری دریای خزر، توجه به استفاده از ظرفیت این دریا برای گسترش همکاری باید مورد توجه بیشتر قرار بگیرد. وی ادامه داد: جمعیت پنج کشور ساکن حوزه دریای خزر افزون بر ۲۷۰ میلیون نفر است که تأمین نیازهای اساسی جمعیت خزر نشینان با هدف‌گذاری برای فعالیت‌های اقتصادی از سوی ایران به ویژه تجار و بازرگانان سه استان ساحلی باید مورد توجه بیشتر قرار بگیرد.

جهانگیری با اشاره به این که انجام سفرهای مسوولان و توسعه فعالیت‌های اقتصادی با کشورهای حاشیه خزر راهگشا بوده گفت: داشتن افق بلندمدت توسط بخش خصوصی برای تسخیر بازار کشورهای پیرامونی دریای خزر ضروری بوده و طیفه دولت نیز تسهیل‌گری برای گسترش سرمایه‌گذاری اقتصادی در بهره‌گیری از این ظرفیت است.

دستیار وزیر امور خارجه در امور دریای خزر با اشاره به این که اقتصاد خوب برگرفته از روابط سیاسی خوب است، گفت: باید تلاش بیشتری داشته باشیم تا مسایل و مشکلات تجار برای سرمایه‌گذاری هرچه زودتر برطرف شود. جهانگیری با اشاره به این که آب خزر یک نعمت بزرگ به شمار می‌رود، گفت: ایران نخستین کشوری بود که وضعیت آب این دریا را در دستور کار قرار داد.

وی تأکید کرد: باید آب دریای خزر را به جز ممنوعیت صید ماهیان خاویاری، برای حفظ فعالیت‌های اقتصادی (جایبایی کالا)، جانوری، آبی پروری حفظ کرد. جهانگیری خاطر نشان کرد: موضوع سطح آب دریای خزر یکی از دغدغه‌های اصلی وزارت امور خارجه بوده و در دستور و پیگیری خواهد شد. وی با رد ادعای منع برداشت آب دریای خزر از سال ۲۰۲۵ میلادی گفت: باید برای توسعه زیرساخت و لحاظ تمام جوانب و آینده‌نگری در استفاده از ظرفیت دریای خزر برنامه ریزی شود.

دستیار وزیر امور خارجه در امور دریای خزر، بر رفع محدودیت‌ها در توسعه زیرساخت‌های بندر استان‌های شمالی از جمله گلستان برای تخلیه کالا تأکید کرد و افزود: این هدف باید به صورت جدی از سوی مسوولان دنبال شود. جهانگیری همچنین بر ایجاد سامانه اطلاعات برخط از موجودی لجستیک در بندر ساحلی شمالی، استفاده از کشتی کانتینر، مشارکت گرفتن از ظرفیت دانشگاه‌های استان‌های ساحلی شمال در اجرای طرح‌های کمک به اقتصاد دریایی و حل مانع صادرات سیمان گلستان به روسیه و پیگیری از طریق وزارت امور خارجه در حل صادرات مستقیم میگو گمیشان به روسیه، ایجاد زیرساخت راه زمینی اینچه‌برون به «بندر ترکمن باشی» و تقویت زیرساخت جاده ارتباطی با بندر امیرآباد بهشهر تأکید کرد.

رویکرد

حسینی در بازدید از ظرفیت‌های آبی پرورشی قشم خبرداد

تولید دوبرابری میگوی پرورشی در دستور کار شیلات ایران

رئیس سازمان شیلات ایران گفت: ورود شرکت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به پرورش آبیان در هرمزگان منجر به افزایش ۲ برابری تولید میگوی پرورشی در کشور خواهد شد و میزان تولید به ۶۰ هزار تن معادل ۲ برابر تولید فعلی می‌رسد.

به گزارش اقتصادسرامد، سیدحسین حسینی در بازدید از ظرفیت‌های آبی پرورشی شهرستان قشم که به منظور سرمایه‌گذاری در زمینه پرورش آبیان در استان انجام شد، افزود: اراضی مستعد پرورش میگو در استان هرمزگان افزون بر ۵۰ هزار هکتار است که از این میزان افزون بر ۹ هزار هکتار آن در منطقه مهرگان شهرستان بندرلنگه قرار دارد و فرصتی برای سرمایه‌گذاران برای ورود به این حوزه است.

وی با اشاره به اینکه افزایش تولید آبیان پرورشی مساوی با افزایش صادرات و ارزآوری برای کشور است، بیان کرد: با توجه به صادراتی بودن میگوی پرورشی، در سال گذشته بیش از ۳۸ هزار تن میگو به ارزش ۱۸۰ میلیون دلار صادر شد که برای کشور ارزآوری بسیار مناسبی داشته است.

رئیس سازمان شیلات ایران اظهار کرد: شیلات به عنوان یکی از ظرفیت‌های بسیار بالقوه هرمزگان بوده که می‌تواند به عنوان یک نقطه قوت برای ایجاد سرمایه‌گذاری پایدار در جهت توسعه اشتغال و رونق این استان و کشور بر روی آن تکیه کرد. حسینی همچنین با اشاره به ظرفیت‌های بسیار مناسب استان هرمزگان به‌ویژه در حوزه تکثیر و پرورش میگو و پرورش ماهی در قفس گفت: استان هرمزگان توانسته با برخورداری از ظرفیت‌های شیلاتی خود رتبه نخست تولیدات شیلاتی کشور را به خود اختصاص دهد که این موضوع بیانگر نقش مهم شیلات هرمزگان در جایگاه جهانی شیلات کشور است. مدیرکل شیلات هرمزگان نیز در این بازدید با اشاره به اینکه امکان سرمایه‌گذاری در زمینه تکثیر و پرورش ماهی در قفس، تکثیر و پرورش سایر آبیان، امکان سرمایه‌گذاری در زمینه صنایع مختلف تبدیلی شیلات از ظرفیت‌های شیلاتی استان است، گفت: در صورت حمایت و ورود سرمایه‌گذاران توانمند شاهد توسعه بیش از پیش این شهرستان در زمینه‌های شیلاتی خواهیم بود. مسعود بارانی با اشاره به ظرفیت‌های مناسب هرمزگان در حوزه آبی پروری و لزوم حمایت از توسعه صنعت شیلات با توجه به صادراتی بودن محصولات شیلاتی بیان کرد: تولید آبیان پرورشی راهی مطمئن برای افزایش ارزآوری در کنار تأمین امنیت غذایی است.

وی، وجود ظرفیت‌های پرورش میگو، مراکز تولید و تکثیر لارو میگو، امکانات صید صنعتی و همچنین قابلیت پرورش ماهیان در قفس (باشناسایی قابلیت تولید ۱۱۳ هزار تن) را از دیگر ظرفیت‌های مهم بخش شیلات استان هرمزگان عنوان کرد. معاون وزیر و رئیس سازمان شیلات ایران به همراه مشاور وزیر و مدیرکل دفتر توسعه پایدار و امور فناوری و وزارت جهاد کشاورزی، مدیرعامل شرکت ماهان و تیم اقتصادی وی، مدیرکل دفتر برنامه ریزی و بودجه سازمان شیلات ایران و مدیرکل شیلات هرمزگان از ظرفیت‌های آبی پروری شهرستان قشم به منظور سرمایه‌گذاری در این حوزه بازدید کردند.